

BIOGRAFIA PROFESORA ALEKSANDRA BARSZCZEWSKIEGO

Aleksander Barszczewski urodził się 2 listopada 1930 r. we wsi Bondary, gmina Tarnopol, powiat wołkowyski w białoruskiej rodzinie chłopskiej. Przed wojną ukończył jedną klasę polskiej szkoły powszechnej, a w latach 1939-1941 – dwie następne klasy. Podczas okupacji niemieckiej nie uczęszczał do szkoły. Po wojnie ukończył szkołę powszechną i w 1949 r. został przyjęty do Uniwersyteckiego Studium Przygotowawczego w Lublinie, które ukończył w 1951 r. W latach 1951-1955 studiował filologię rosyjską na Uniwersytecie Łódzkim, gdzie obronił pracę magisterską pod tytułem *Polacy i Polska w życiu i twórczości Aleksandra Hercena*. Po studiach jako aspirant w porozumieniu z promotorem prof. Marianem Jakóbcem zajął się historią literatury białoruskiej. Po zorganizowaniu przez prof. Antoninę Obrębską-Jabłońską w 1956 r. Katedry Filologii Białoruskiej UW, podjął w tej placówce zajęcia dydaktyczne z historii literatury białoruskiej. Od 1 stycznia 1960 r. został etatowym pracownikiem Uniwersytetu Warszawskiego. W 1966 r. na Wydziale Filologicznym UW obronił pracę doktorską pod tytułem *Jakub Kołas – dzieje twórczości 1906-1930*. Od 1974 do 2004 roku pełnił obowiązki kierownika Katedry Filologii Białoruskiej UW. W 1986 r. na Wydziale Rusycystyki i Lingwistyki Stosowanej UW obronił rozprawę habilitacyjną pod tytułem *Białoruska obrzędowość i folklor we wschodniej Białostocczyźnie*. W 1987 r. został powołany na stanowisko kierownika Katedry Filologii Białoruskiej UW. W latach 1991-1994 prowadził wykłady z historii literatury białoruskiej na sekcji filologii słowiańskiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Od 1957 r. zajmuje się twórczością w języku białoruskim oraz przekładami prozy i poezji białoruskiej na język polski. W 1962 r. został przyjęty w poczet członków Związku Literatów Polskich.

Wypromował ponad 250 magistrów filologii białoruskiej na Uniwersytecie Warszawskim, kilkunastu magistrów filologii rosyjskiej na rusycystyce w Uniwersytecie Łódzkim, gdzie w końcu lat osiemdziesiątych pracował na pół etatu, kilkunastu magistrów filologii białoruskiej na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim oraz na Uniwersytecie im. M. Curie-Skłodowskiej

w Lublinie, gdzie wykładał historię literatury białoruskiej w drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych.

Był promotorem dwóch prac doktorskich: Jerzego Garbińskiego, pt. *Aleś Harun (Aleksander Pruszyński) w kontekście literatury białoruskiej początku XX wieku*, obronionej na Wydziale Filologicznym UW w 1999 r. oraz Beaty Siwek, pt. *Poeci Białoruskiego Stowarzyszenia Literackiego „Białowieża” wobec problematyki dużej i małej ojczyzny, napisanej na Wydziale Nauk Humanistycznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w 2001 r.*

Został uhonorowany m.in. Złotym Krzyżem Zasługi, Kawalerskim Krzyżem Odrodzenia Polski, Medalem Edukacji Narodowej, a także jako pierwszy z obywateli zagranicznych odznaczony przez Prezydium Rady Najwyższej Republiki Białorusi prestiżowym medalem Franciszka Skaryny. W 1993 r. został wyróżniony przez Białoruski Uniwersytet Państwowy tytułem doktora *honoris causa*.

Uczestniczył aktywnie w Międzynarodowych Konferencjach Naukowych organizowanych przez: Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Białoruski Uniwersytet Państwowy w Mińsku, Międzynarodową Asocjację Białorusistów w Mińsku, Naukowo-Dydaktyczne Centrum im. F. Skaryny w Mińsku, Państwowy Uniwersytet w Witebsku, Państwowy Uniwersytet w Połocku, Państwowy Uniwersytet w Homlu, Państwowy Uniwersytet w Grodnie, Bibliotekę im. F. Skaryny w Londynie i Białoruski Instytut Nauki i Sztuki w Nowym Jorku.

Od ośmiu lat jest przewodniczącym Komitetu Głównego Olimpiady Języka Białoruskiego w Polsce.